

Overleg Thuislozenzorg Brussel

Verslag van de vergadering van 15 januari 2016

Aanwezig: Christine Dekoninck (kabinet Smet), Nicole Mondelaers (la Strada), Annette Perdaens (la Strada), Claire Masson (MIVB), Chantal Germen (OCMW Molenbeek), Margaux Katz (OCMW Brussel), Marie Janssens (EDR Ixelles), Ester Bertrand (BWR), Jan Verellen (BPA), Bernadette Vermeylen (SMES), Gille Feyaerts (Observatorium Gezondheid en Welzijn), Betty Nicaise (FDSS), Christine Vanhessen (AMA)

Verontschuldigd: Rocco Vitali (cabinet Fremault), Nicolas De Kuyssche (FBLP), Pierre Ryckmans (IDR), Martin Wagener (la Strada), Nathalie Pierret (SPRB), Annick Mandane et Vanessa Kempen (COCOF), Brigitte Paternostre (CCC)

Uitgenodigd: Chloé Serme-Morin (Feantsa)

1. Goedkeuring van het verslag van 6 november 2016

Het verslag wordt goedgekeurd met de volgende wijzingen:

- p2, Spelling: P. Ryckmans, vzw Straatverplegers
- p3, varia (Jean Peeters): Totaal aantal referentieadressen 17 612 (en niet enkel deze toegekend door de OCMW's). De stijging is echter een gevolg van de toename aan referentieadressen door de OCMW's.

2. Voorstelling van de studie door FEANTSA : “Regard sur le mal-logement en Europe/An overview of housing exclusion in Europe” – Chloé Serme-Morin

- *Zie studie beschikbaar in het Frans en Engels*
- *Zie ppt in bijlage.* Opmerking: de statistieken van de verschillende landen zijn moeilijk te vergelijken omdat een gemeenschappelijke en vergelijkbare methode voor de gegevensverzameling ontbreekt op Europees niveau.
- Voorstelling van enkele statistieken m.b.t. België en de positie van België ten aanzien van de andere Europese landen.
- Enkele voorbeelden van beleidskeuzes om de problematiek van thuisloosheid aan te pakken: voorstelling van een aantal 'instrumenten' om de strijd tegen thuisloosheid aan te gaan: een aanpak gebaseerd op gegevens, globale aanpak, pluridimensionaal, grondrechten, participatief, regelgeving, duurzaam, op basis van noden, bottom-up.
- Aandacht voor de positieve voorbeelden van uitstroom uit de thuislozenzorg (Finland, Schotland)
- Limiet van Europese studies: macroniveau, geen zicht op verschillen tussen Vlaanderen, Brussel, Wallonië

3. Enkele elementen m.b.t de beleidsvisie van de Brusselse ministers bevoegd voor bijstand aan personen (C. Dekoninck, kabinet Smet)

- Te veel mensen leven op straat, komen niet terecht in de noodopvang. Eerste noodzaak: onderdak bieden aan iedereen -> openen van 1.300 plaatsen voor Brussel. In 2de instantie worden er verschillende pistes ontwikkeld voor duurzame herintegratie o.a. via Housing first. De ministers willen in 2016-2017 meer investeren en de financiering door federaal niveau overnemen. Het is belangrijk om te weten waarom deze mensen op straat leven en wat ze nodig hebben om de straat te verlaten.

- Aanstellen van een unieke coördinator voor de opvang van de daklozen: afstemming met de gewestelijke bevoegdheden van de betrokken ministers nl. huisvestingsbeleid (Fremault) en mobiliteit (Smet)
- Reactie op de studie van Feantsa. Brussel kan zich laten inspireren door buitenlandse voorbeelden maar moet een beleid uitwerken toegespitst op Brusselse realiteit, met eigen methodologie, eigen expertise en die coördineren gericht op een Brussels publiek met een gezamenlijke visie. Dit beleid moet stap voor stap worden gerealiseerd waarbij er doelen worden gesteld die een individuele en kwantitatieve monitoring mogelijk maken.
- Belangrijk om preventief te werken en daarbij de verschillende actoren te betrekken
- Gebruik maken van instrumenten zoals het Fonds voor Europese Hulp aan de Meest Behoeftigen (voor bv voedselhulp). De POD Maatschappelijke Integratie is verantwoordelijk voor het beheer van het programma in België. Belangrijk is dat Brussel een groter quota opeist. Nu gaat er te veel naar Vlaanderen en Wallonië. Voedselhulp is niet ideaal en caritatief maar de middelen die we hier uitsparen kunnen elders worden ingezet.
- Als gevolg van federale beslissingen worden steeds meer mensen de toegang tot de rechten ontzegd. Het is de (nieuwe) opdracht van de sociale coördinaties deze mensen te identificeren en hen door te verwijzen naar de OCMW's.
- Prioritaire doelgroepen¹ :
 - Jongeren wiens inkomen daalt door de federale beslissing tot beperking van de wachtuitkering. De impact op de OCMW's wordt gemeten door een monitoring door de VSGB. Zie ook: thematisch katern van het Armoederapport 2016 van het Observatorium Gezondheid en Welzijn Brussel
 - Vrouwen: in de nabije toekomst worden 2 onthaalhuizen geopend voor vrouwen slachtoffer van geweld.
 - Romagezinnen die al 10 jaren in Brussel rondzwerven en afwisselend gebruik maken van verschillende diensten en noodopvang: Beslissing (Smet, Fremault en Vervoort) om verschillende pistes te onderzoeken om de situatie van deze rondzwervende Roma te stabiliseren en hun statuut te regulariseren. Een juridische analyse (FDSS) naar hun eventuele rechten in Brussel, opstellen actieplan dat goedgekeurd en opgevolgd wordt door regionaal overleg 'zwervende gezinnen'.
 - Opvolging van de asielcrisis. 10% van de asielaanvragers worden volgens spreidingsplan in Brusselse gemeenten opgevangen. Van alle asielaanvragen worden 60% erkend. De kans is groot dat heel wat van die mensen zich uiteindelijk in Brussel komen vestigen, die volgende winter in de noodopvang kunnen terecht komen.

Het is belangrijk dat de sector zich constructief opstelt om samen met de bevoegde kabinetten de problemen aan te pakken vanuit de eigen kennis en expertise en op hun niveau. Over 5 jaar willen de kabinetten een voorstelling geven van de Brusselse goede praktijken en een afname van het aantal dak- en thuislozen.

Vragen van de sector

- bezorgdheden omtrent de toekomst van projecten Housing first aangezien het budget daalt. Beperkt budget zorgt voor rivaliteit tussen verschillende projecten. De analyse van het beleid is juist maar moet er voldoende budget tegenover stellen om problemen

1 Zie ook de vorige thematische katernen van het Brussels armoederrapport editie 2012, 2014 en 2016 : Voir les précédents cahiers thématiques du *Rapport bruxellois sur l'état de la pauvreté* 2012, 2014 et 2016 : Jongeren in transitie, volwassenen in wording - Vrouwelijke armoede en bestaansonzekerheid - Geen toegang tot de sociale rechten »

structureel en globaal aan te pakken.

Christine Dekoninck: Enkel de federale enveloppe HF is gedaald. De Brusselse enveloppe (€ 400. 000) wordt verdeeld over 2 projecten SMES/Straatverplegers (klassiek publiek) en Samusocial/OCMW's Brussel (jongeren). De voorstellen tot verhoging tot € 800.000 voor HF en subsidies voor GGC-schuldbemiddeling werden niet weerhouden door het College.

- Project 'outreach' wordt afgeschaft. Volgens minister De Block moet dit deel uitmaken van de toepassing van het project 'Psy 107'.
- Project HF-jongeren signaleert de moeilijkheid om huisvesting te vinden op de privé huisvestingsmarkt, ondanks de steun van OCMW Brussel dat de huur betaalt en ook zelf i.s.m. Brusselse grondregie woningen ter beschikking stelt. Probleem wordt bevestigd door ander HF-project en de sector. De toegang tot huisvesting is altijd het probleem voor alle diensten binnen de sector, bemoeilijkt de uitstroom en de opdracht van HF-projecten
- Volgens stemmen van de sector heeft noodopvang geen zin indien er niet in opvolging, in structurele en duurzame oplossingen wordt voorzien. De politieke keuze voor een toenemend aantal plaatsen en investering in noodopvang verschilt van deze in Vlaanderen en Wallonië. Andere pistes naast Housing first zijn begeleid wonen, nabegeleiding, RAPS (netwerk van psychosociale begeleiders), ...

3. Divers

- De geactualiseerde versie van het plan met de diensten thuislozenzorg en diensten justitieel welzijnswerk, editie 2016 is beschikbaar. Bestellen via de website (www.lstb.be). Federaties die de plannen zelf onder hun leden willen verdelen kunnen meerdere dozen bestellen. Wel wordt gevraagd een overzicht bij te houden over de verdeling van de plannen.
- AMA: Gelieve 24 maart 2016 vrij te houden voor de volgende AMA'tinée : opvolging van de studiedag over toegang tot huisvesting voor thuislozen van 4 mei 2015
- Project 86400 : positieve sfeer en kalm, mogelijke redenen: openingsuren 7 dagen op 7, voldoende nachtopvang, redelijke temperaturen. Zelfde verhouding vrouwen (25%) - mannen (75%). Wel meer vrouwen met een nood aan geestelijke gezondheidszorg, die moeilijk te helpen zijn en overal op de zwarte lijst staan. Misschien is er een gewenning voor eenzelfde situatie bij mannen?
- OCMW Brussel stelt vast dat onder de jongeren HF-project, jongeren zijn die nooit een stabiele huisvesting hebben gekend. Dit wordt bevestigd door andere diensten.
- CISA Elsene, samenwerkingsverband tussen gemeentelijke en regionale projecten rond dagonthaal (Malibranwijk) en toegang tot huisvesting
- Middagen van la Strada op 21 januari. Voorstelling van de studie van het KCE: Welke gezondheidszorg voor personen zonder wettig verblijf?
- Data volgende vergaderingen van het Overleg Thuislozenzorg Brussel: 4 maart, 20 mei, 9 september, 18 november

NM/AP/28/01/2016